

ساختار عاملی و ویژگی‌های روانسنجی مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان

Factor structure and psychometric properties of the social anxiety scale for adolescents (SASA)

تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۹/۲۳ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۶/۲۰

Khodaei A. MSc*, Shokri O. PhD

Puklek M. PhD, Gravand F. MSc, Tolabi S. MSc

علی خدائی*، امید شکری^۱

ملیتا پاکک^۲، فریبرز گراوند^۳، سعید طولابی^۳

Abstract

Introduction: The current investigation evaluated the psychometric properties and confirmed factor structure stability of the Social Anxiety Scale for Adolescents (SASA) in a sample of Iranian adolescents.

Method: The Persian version of the SASA and the Questionnaire about Interpersonal Difficulties for Adolescents, the Fear of Negative Evaluation Scale-Brief Version, and the Big Five Inventory were administered to a sample of 500 adolescents (276 females and 224 males). Confirmatory factor analysis (CFA), convergent validity, and internal consistency were used to compute the factor structure, validity, and reliability of the SASA, respectively.

Results: Both alpha coefficient and test-retest correlations indicated high reliability for the forms of the SASA. The results of principle component analysis (PCA) and oblique rotation replicated the two-factor structure of the SASA. The results of a CFA revealed that while one factor model in the SASA had an acceptable fit to the data, the two factor model consisted of apprehension and fear of negative evaluation. Tension and inhibition of social contact demonstrated a superior fit. The significant positive correlation between the forms and SASA total score with subscales, the FNES-B total score with subscales, the QIDA total score and neuroticism, as well as the significant negative correlation with extraversion extended empirical support for the convergent validity of the SASA.

Conclusion: These findings speak to the robustness of the SASA and reveal its relatively stable structure, and, consequently, its potential usefulness as a valid measure of social anxiety for Iranian adolescents.

Keywords: Factor Structure, Psychometric Properties, Social Anxiety Scale for Adolescents (SASA)

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی ویژگی‌های روانسنجی و تایید استواری در ساختار عاملی مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان (SASA) در یک نمونه از نوجوانان ایرانی اجرا شد.

روش: نسخه فارسی مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان SASA، پرسشنامه دشواری‌های بین فردی در نوجوانان، نسخه کوتاه مقیاس ترس از ارزیابی منفی و پنج عامل بزرگ در مورد ۵۰۰ نوجوان (۲۷۶ دختر و ۲۲۴ پسر) اجرا شد. به منظور بررسی ساختار عاملی، روایی و اعتبار SASA به ترتیب از تحلیل عاملی تاییدی، روایی همگرا و همسانی درونی استفاده شد.

یافته‌ها: ضرایب آلفا و ضرایب همبستگی حاصل از آزمون - بازآزمون نشان داد که SASA اعتبار بالایی دارد. نتایج تحلیل مولفه‌های اصلی با استفاده از چرخش اوبلیمین نشان داد که SASA از دو عامل تشکیل شده است. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان داد، در حالی که الگوی تک عاملی SASA برازش قابل قبولی با داده‌ها دارد، الگوی دو عاملی شامل ابعاد شناختی درک و ترس از ارزیابی منفی و رفتاری تنش و بازداری در تماس اجتماعی آن برازش بهتری با داده‌ها بدست داد. همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و ابعاد SASA با نمره کلی و زیرمقیاس‌های QIDA، نمره کلی و زیرمقیاس‌های BFNES و روان‌آزده‌گرایی و همبستگی منفی و معنادار نمره کلی و ابعاد SASA با برون‌گرایی، روایی همگرای SASA را تایید کرد.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر با تاکید بر ساختار عاملی ثابت و کارایی بالقوه SASA به منزله یک ابزار معتبر برای اندازه‌گیری اضطراب اجتماعی در نوجوانان ایرانی، نشان می‌دهد که SASA از توان بالایی برخوردار است.

کلیدواژه‌ها: ساختار عاملی، ویژگی‌های روانسنجی، مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان

* Corresponding Author: Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran
Email: alikhodie@gmail.com

* گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۱- گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران

۲- گروه روانشناسی، دانشگاه لاجوردیجانا، اسلوانی

۳- گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

در تعاملات واقعی یا فرضی، اضطراب اجتماعی مشتمل بر احساسات مبتنی بر ادراک فرد از ارزیابی منفی، آسفتگی هیجانی و رفتار اجتنابی می باشد. بنابراین، در ادبیات پژوهش، سازه اضطراب اجتماعی به مثابه نشانگانی با سه مولفه دیده می شود [۲۰۱]. پاکک و پاکک و ودیس [۴۰۳] خاطر نشان ساختند از آنجا که موضوع اضطراب اجتماعی در نوجوانان به ندرت به وسیله محققان مورد بررسی قرار گرفته، لذا مطالعه این پدیده از اهمیت بالانزاعی برخوردار است. برای مثال، پاره‌ای از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که فراوان‌ترین نوع نگرانی‌ها در دوره‌های کودکی و نوجوانی دارای ماهیتی اجتماعی دارند. در این بین نگرانی درباره پذیرش یا رد به‌وسیله دوستان همکلاسی، نگرانی درباره حمایت و وفاداری دوستان و نگرانی از تمسخر دوستان و یا دستپاچه‌شدن در حضور آنها از شیوع بیشتری برخوردار است [۵۰۶]. افزون بر این، مطالعات همه‌گیرشناسی بر شیوع فزاینده اضطراب اجتماعی در موقعیت‌های اجتماعی در اواسط دوره نوجوانی تاکید کرده‌اند [۷]. نوجوانان با اضطراب اجتماعی بالا نشانه‌شناسی افسرده‌ساز بالاتر نظیر خلق منفی و عزت‌نفس پایین [۷ و ۸] و کارکرد ضعیف‌تر در رابطه با همسالان [۹ و ۱۰] گزارش کردند. عیسی و همکاران [۷] تاکید کردند که حدود ۱۰ درصد از نوجوانان با اضطراب اجتماعی، تشخیص اختلالات وابستگی یا سوء مصرف الکل دریافت کرده‌اند. بی‌تردید، همانطور که پاکک و ودیس [۴] خاطر نشان ساخته‌اند، یافته‌های چنین پژوهش‌هایی از اهمیت بالینی بسیار بالایی برخوردار است. بر این اساس، شاید بتوان گفت که لازمه مطالعه نظامدار و هدفمند موضوع اضطراب اجتماعی در نوجوانان پس از درک اهمیت مطالعه آن، دسترسی به ابزاری باشد که در سنجش این سازه موثر است. لذا هدف پژوهش حاضر بررسی ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان (SASA) در گروهی از نوجوانان ایرانی است.

رواسازی SASA نخستین بار در نمونه‌ای متشکل از ۳۲۵ نوجوان ۲۰، ۱۶ و ۱۲ سال اسلونیایی انجام شد [۱۳]. نتایج تحلیل مولفه‌های اصلی با استفاده از چرخش اولیمن و تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که نسخه ۲۸ سوالی SASA از دو عامل درک و ترس از ارزیابی منفی (AFNE) و تنش و بازداری در برخورد‌های اجتماعی (TISC) تشکیل شده است. سوال‌های زیرمقیاس اول (AFNE) ترس و نگرانی نوجوانان درباره ارزیابی‌های منفی به‌وسیله همسالان و حضارشونده و سوال‌های زیرمقیاس دوم (TISC) تنش یا آرمیدگی اجتماعی، صحبت یا بازداری رفتاری در برخورد‌های اجتماعی و آمادگی برای مواجهه اجتماعی را شامل می شود [۱۱ و ۱۳ و ۴]. نتایج مطالعه پاکک و ویدمار [۱۳] روایی همزمان، روایی همگرا و روایی افتراقی

SASA را تایید کردند. در این خصوص، نتایج مطالعه پاکک و ویدمار [۱۳] نشان داد که ادراک نوجوانان با اضطراب اجتماعی بالا درباره کفایت اجتماعی خود در مقایسه با نوجوانان با اضطراب اجتماعی پایین، پایین‌تر بود. یافته‌های پژوهش پاکک و ویدمار در تایید روایی افتراقی زیرمقیاس‌های SASA نشان داد که همسالان گزارش کردند که نوجوانان با نمره بالا در مقایسه با نوجوانان با نمره پایین در زیرمقیاس تنش اجتماعی و بازداری، مهارت‌های اجتماعی ضعیف‌تری برخوردارند. در مقابل، گزارش همسالان درباره کفایت اجتماعی نوجوانان با نمره بالا در مقایسه با نوجوانان با نمره پایین در زیرمقیاس درک و ترس از ارزیابی منفی، یکسان بود. ضرایب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌ها در مطالعه اول [۱۳] و همچنین در مطالعه پیگیرانه دو سال بعد [۳] و علاوه بر این در پژوهش پاکک و ویدس [۴] قابل قبول به‌دست آمد.

پاکک و ویدس [۴] در پژوهش ضمن بررسی ساختار عاملی SASA در نوجوانان اسلونیایی رابطه SASA را با شنود فرضی و عملکرد تحصیلی مطالعه کردند. نتایج تحلیل عاملی تاییدی ساختار دو عاملی SASA را تکرار کرد. تنها زیرمقیاس درک و ترس از ارزیابی منفی با شنود فرضی رابطه مثبت و معناداری نشان داد. اگر چه بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با اضطراب اجتماعی بالا و پایین تفاوت معناداری به‌دست نیامد، اما دانش‌آموزان از نظر اجتماعی مضطرب در مقایسه با دانش‌آموزان غیرمضطرب، در خلال آزمون شفاهی تنش بیشتری را درباره عوامل مختل‌کننده توجه گزارش کردند.

بر این اساس، محققان پژوهش حاضر با آگاهی از ضرورت بررسی دقیق ساختار ابعادی نسخه فارسی SASA برای اولین بار، مطالعه ساختار عاملی، ویژگی‌های روان‌سنجی و روابط زیرمقیاس‌های SASA با نمره کلی ترس از ارزیابی منفی، جمع، روابط خانوادگی و دوستی نزدیک و نمره کلی پرسشنامه دشواری‌های بین‌فردی در نوجوانان، زیرمقیاس‌ها (اضطراب اجتماعی، تضاد والدینی، جرأت‌ورزی و دوستیابی) و نمره کلی فهرست مسائل در موقعیت‌های اجتماعی و عامل‌های شخصیتی روان‌رنجورخویی و برون‌گرایی را هدف قرار داده‌اند. نتایج قطعی‌تر درباره ساختار عاملی SASA در ایران، به استفاده بین‌المللی از SASA در بررسی اضطراب اجتماعی در نوجوانان کمک شایان توجهی می‌کند.

روش

گروه نمونه شامل ۵۰۰ نفر از دانش‌آموزان (۲۲۴ پسر و ۲۷۶ دختر) راهنمایی و دبیرستانی شهر تهران بودند که با روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای انتخاب شدند. در مرحله یکم، ۵ منطقه از ۵ محدوده تهران یعنی شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز

برای عامل نمره‌گذاری شده معکوس ضعیف ($\alpha=0/47$) بود. پرسشنامه دشواری‌های بین‌فردی در نوجوانان (QIDA) یک ابزار خودگزارشی ۳۶ سوالی است که به‌وسیله انگلز، هیدالگو و منزر (۱۸) به‌منظور اندازه‌گیری سطح دشواری بین‌فردی ادراک‌شده به‌وسیله نوجوانان، در دامنه وسیعی از روابط و موقعیت‌های اجتماعی طراحی شده است. این پرسشنامه برای نوجوانان بین سنین ۱۸-۱۲ سال مناسب است. فرم‌های متفاوتی از این پرسشنامه برای پاسخ‌دهندگان دختر و پسر وجود دارد. نوجوانان هر سوال را بر روی یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (۴-۰) با توجه به دشواری هر موقعیت و رابطه اجتماعی مشخص می‌کنند. این پرسشنامه از ۵ زیر مقیاس جرأت‌ورزی، روابط با غیرهمجنس، صحبت‌کردن در جمع، روابط خانوادگی و دوستی نزدیک تشکیل شده است. افزایش نمره‌های نوجوانان در این پرسشنامه نشان‌دهنده افزایش سطح دشواری‌های بین‌فردی در آنان می‌باشد. همسو با نتایج پژوهش انگلز و همکاران [۱۸] یافته‌های پژوهش زو، انگلز و لی [۱۹] که با هدف بررسی روایی عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی QIDA انجام شد ضمن تایید ساختار پنج عاملی QIDA نشان داد که این ابزار برای اندازه‌گیری دشواری‌های بین‌فردی در نوجوانان چینی از توان بالایی برخوردار است. در پژوهش حاضر ضرایب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌های جرأت‌ورزی، روابط با غیرهمجنس، صحبت‌کردن در جمع، روابط خانوادگی و دوستی نزدیک و نمره کلی QIDA به ترتیب برابر با ۰/۸۰، ۰/۸۸، ۰/۷۳، ۰/۶۶، ۰/۵۶ و ۰/۸۸ به‌دست آمد که قابل قبول است.

فهرست مسائل در موقعیت‌های اجتماعی (LSSP) [۲۰]
برای استفاده کودکان و نوجوانان به‌منظور شناسایی موقعیت‌های بین‌فردی خاص که ممکن است دشوار یا سخت ارزیابی گردد، طراحی شد. این پرسشنامه شامل ۶۰ سوال است که هر سوال به‌صورت بلی یا خیر پاسخ داده می‌شود. همواره با افزایش نمره فرد در این پرسشنامه بر میزان دشواری‌های بین‌فردی او افزوده می‌شود. ویژگی‌های روان‌سنجی LSSP در مطالعات مختلفی بررسی شده است. فرزنهام و گانتز [۲۰] با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی یک ساختار ۵ عاملی برای LSSP نشان دادند که شامل ملاقات با افراد جدید، مباحثات والدینی، قرار ملاقات، پریشانی و دوستیابی است. در پژوهش حاضر، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی بر روی نسخه ۶۰ سوالی LSSP که با هدف بررسی روایی عاملی LSSP انجام شد - همسو با یافته‌های مطالعه انگلز و همکاران [۲۰] در یک نمونه از نوجوانان اسپانیایی - نشان داد که چهار عامل اضطراب اجتماعی، تضاد والدینی، جرأت‌ورزی و دوستیابی در مجموع ۳۱/۴۵ درصد از واریانس عامل کلی فهرست مسائل موقعیت‌های اجتماعی را تبیین کردند. انگلز و همکاران [۲۰] ضرایب آلفای کرونباخ را برای زیر مقیاس‌های

انتخاب شدند. در مرحله دوم، از هر منطقه به‌طور تصادفی یک مدرسه دخترانه و یک مدرسه پسرانه و در مرحله آخر به تفکیک پایه در هر دو مقطع راهنمایی و دبیرستان کلاس‌ها انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش عبارتند از:

مقیاس اضطراب اجتماعی نوجوانان (SASA) [۱۱] شامل ۲۸ سوال است که نگرانی‌ها، ترس‌ها و رفتارهای اجتنابی نوجوانان را در موقعیت‌های اجتماعی مختلف مثل تعامل با دوستان و در مدرسه اندازه‌گیری می‌کند. مقیاس مزبور مشتمل بر دو زیرمقیاس درک و ترس از ارزیابی منفی (۱۵ سوال) و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی (۱۳ سوال) است. AFNE از طریق ۱۵ سوال ترس‌ها، نگرانی‌ها و انتظارات ارزیابی‌های منفی احتمالی از طریق همسالان را توصیف می‌کند. TISC نیز از طریق ۱۳ سوال تنش یا آرمیدگی، صحبت یا بازداری و آمادگی برای مواجهه با موقعیت‌های اجتماعی مختلف مثل برخورد با افراد آشنا و ناآشنا، همسالان غیرهمجنس و شرکت در مباحثات کلاسی را توصیف می‌کند. همسانی درونی زیرمقیاس‌های AFNE و TISC در مطالعات مختلف تایید شده است [۱۳ و ۱۴]. هر سوال بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای پاسخ داده می‌شود. گفتنی است که سوال‌های ۳، ۴، ۱۲، ۱۷، ۲۱، ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۳۵ به‌طور معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. مقیاس مزبور مشتمل بر دو زیرمقیاس درک و ترس از ارزیابی منفی (۱۵ سوال) و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی (۱۳ سوال) است. همچنین، یافته‌های پژوهش‌های گارسیا - لوپز، اولیوراس، هیدالگو، بیدل و ترنر [۱۴]، زو، سو، انگلز، هیدالگو و لاگراکاران [۱۵] پاکلک و ویدیس [۴] نشان می‌دهد که SASA برای اندازه‌گیری اضطراب اجتماعی نوجوانان از توان بالایی برخوردار است. در پژوهش حاضر، نتایج تحلیل عاملی تاییدی، با هدف بررسی روایی عاملی SASA نشان داد که ساختار دو عاملی برازش خوبی با داده‌ها دارد. ضرایب آلفا برای زیرمقیاس‌های درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی و نمره کلی اضطراب اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۸۴، ۰/۶۸ و ۰/۸۳ به دست آمد.

فرم کوتاه مقیاس ترس از ارزیابی منفی (FNES-B)؛ [۱۶]
از ۱۲ سؤال تشکیل شده که میزان اضطراب تجربه شده افراد یا ادراک آنها را از تجربه احتمالی ناشی از ارزیابی منفی آتی اندازه‌گیری می‌کند. در این مقیاس هر سؤال بر روی یک طیف ۵ درجه‌ای پاسخ داده می‌شود. نمره‌های بالا نشان می‌دهند که فرد سطوح بالای اضطراب و ترس را تجربه می‌کند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ مقیاس ترس از ارزیابی منفی برابر با ۰/۸۰ به‌دست آمد. شکری، گراوند، نقش، طرخان و پاییزی [۱۷] از طریق تحلیل عاملی تاییدی نشان دادند که مقیاس از روایی سازه برخوردار است. همسانی درونی برای عامل نمره‌گذاری شده مثبت ($\alpha=0/87$) و برای مقیاس کامل FNES-B خوب ($\alpha=0/84$) و

یافته‌ها

در پژوهش حاضر، ضرایب آلفا برای زیر مقیاس‌های درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در تماس اجتماعی و نمره کلی اضطراب اجتماعی بین ۰/۸۴ تا ۰/۶۸ به دست آمد که نشان دهنده سطوح بالایی همسانی درونی SASA است.

یک زیرنمونه از دانش‌آموزان شامل ۱۲۰ نفر SASA را در دو مقطع با فاصله زمانی ۲ هفته پاسخ دادند. ضرایب همبستگی حاصل از آزمون بازآزمون برای زیرمقیاس‌های درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در تماس اجتماعی و نمره کلی SASA به ترتیب برابر با ۰/۷۷، ۰/۷۱، ۰/۶۰ بدست آمد که قابل قبول است.

قبل از انجام تحلیل عاملی اکتشافی، اندازه شاخص کفایت نمونه‌برداری کایزر، میر و الکین محاسبه و برابر با ۰/۸۸ و آزمون کرویت بارتلت $p < ۰/۰۰۱$ ، $\chi^2(378N=50) = 3128/78$ بدست آمد که نشان می‌دهد نمونه و ماتریس همبستگی برای این تحلیل مناسب بودند. از آنجا که انتظار می‌رفت همسو با مطالعه پاکلک و ویدمار [۱۳] عامل‌ها با یکدیگر همبسته باشند، از روش چرخش اوبلیمین استفاده شد. به عبارت دیگر، برای تعیین مناسب‌ترین عامل‌ها، با در نظر گرفتن نمودار صخره‌ای، ارزشهای ویژه و درصد واریانس تبیین‌شده توسط هر عامل، عامل‌های ذکرشده با روش مولفه‌های اصلی و چرخش اوبلیمین استخراج شدند. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که زیرمقیاس‌های درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی هر کدام به ترتیب ۲۱/۲۷ و ۹ درصد (و در مجموع ۳۰ درصد) از واریانس عامل کلی اضطراب اجتماعی تبیین کردند.

در این پژوهش، تحلیل عاملی تأییدی، با استفاده از نرم افزار لیزرل نسخه ۸/۵ بر روی الگوهای تک عاملی و دو عاملی SASA انجام شد. به عبارت دیگر، دو الگوی عاملی ارزیابی می‌شوند: در الگوی تک عاملی تمام سوال‌ها به صورت نشانگر برای یک سازه واحد به نام عامل اضطراب اجتماعی مشخص می‌شوند. الگوی دو عاملی که بر نتایج تحلیل عاملی اکتشافی مبتنی است، مشتمل بر دو عامل مکنون درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی است. در این الگو همبستگی‌های بین عامل‌های مکنون مشخص می‌شوند [۱۳ و ۴]. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود در الگوی تک عاملی، شاخص‌های CFI، GFI و AGFI کوچکتر از ۰/۹۰، مقدار RMSEA بزرگتر از ۰/۰۶ و $df\chi^2$ نیز بزرگتر از ۲ است. بنابراین، این الگو در مقایسه با الگوی دو عاملی که در آن شاخص‌های CFI، GFI و AGFI بزرگتر از ۰/۹۰، مقدار RMSEA کوچکتر از ۰/۰۶ و مقدار $df\chi^2$ کوچکتر از ۲ است، برازش کمتری با داده‌ها نشان می‌دهند.

اضطراب اجتماعی، تضاد والدینی، جرأت‌ورزی و دوستیابی و نمره کلی فهرست مسائل موقعیت‌های اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۸۵، ۰/۷۲، ۰/۶۵، ۰/۵۸ و ۰/۸۶ گزارش کردند. در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های اضطراب اجتماعی، تضاد والدینی، جرأت‌ورزی و دوستیابی و نمره کلی فهرست مسائل موقعیت‌های اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۶۷، ۰/۶۲، ۰/۵۹، ۰/۵۳ و ۰/۷۶ بدست آمد که قابل قبول می‌باشند. گفتنی است که نمره‌های بالاتر در این مقیاس نشان‌دهنده درجات بالاتر دشواری اجتماعی است.

پرسشنامه پنج عامل بزرگ شخصیت (BFI) ویژگی‌های اصلی پنج عامل را از طریق عبارات کوتاه اندازه‌گیری می‌کند. به عبارت دیگر، احساس نیاز به اندازه‌گیری مولفه‌های اصلی پنج عامل شخصیت از طریق عبارات کوتاه، جان، دونا هو و کنتل [۲۱] را به ساخت BFI ترغیب کرد. بر این اساس، BFI امکان اندازه‌گیری موثر و منعطف ابعاد پنج‌گانه شخصیت را وقتی اندازه‌گیری متمایز وجوه فردی منظور نظر نیست، فراهم می‌کند [۲۲]. پرسشنامه پنج عامل [۲۱ و ۲۲] شامل ۴۴ سوال با عبارت کوتاه است که بر روی یک مقیاس پنج درجه‌ای از کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵ درجه بندی می‌شود. سوال‌ها به کمک اجماع نظر متخصصان و تحلیل‌های تجربی سوال برای دستیابی به صفات اصلی - که به پنج عامل بزرگ شخصیت اشاره می‌کند انتخاب شدند [۲۳]. در پژوهش حاضر، ضریب اعتبار این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ محاسبه و برای عامل‌های روان‌رنجورخویی و برونگردی به ترتیب ۰/۸۴ و ۰/۷۲ بدست آمد. گفتنی است که به منظور آماده‌سازی پرسشنامه‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر، ابتدا پرسشنامه‌ها به فارسی ترجمه شد. سپس، از دو متخصص زبان انگلیسی درخواست شد که آنها را به انگلیسی برگردانند. تفاوت موجود بین نسخه‌های انگلیسی و فارسی ارزیابی شده و از طریق "فرایند مرور مکرر" این تفاوت‌ها به حداقل ممکن کاهش یافت. بر این اساس، مترادف معنایی دو نسخه فارسی و انگلیسی به دقت مورد بررسی قرار گرفت. به دنبال آن چند نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه روایی محتوا و تطابق فرهنگی این پرسشنامه را تأیید کردند. سپس، پرسشنامه‌ها به طور گروهی در کلاس‌ها در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. گفتنی است که به منظور جلوگیری از سوگیری احتمالی در پاسخ به پرسشنامه‌ها از راهکار ایجاد موازنه استفاده شد. لذا، ترتیب ارائه پرسشنامه‌ها به افراد به یک شکل ثابت و یکنواخت نبود بلکه در این روش با تغییر در ترتیب ارائه پرسشنامه‌ها زمینه حفظ تعادل و موازنه در اعتبار پاسخ‌های داده شده به سوال‌ها پرسشنامه‌ها فراهم شد. با توجه به اینکه تعداد کل سوالات ۱۸۰ سوال بود، میانگین زمان پاسخ به سوال‌های پرسشنامه‌ها ۴۵-۵۰ دقیقه پیش‌بینی شد. در نهایت، تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS و لیزرل، انجام شد.

جدول ۱- تحلیل عاملی تاییدی الگوی دو عاملی SASA

TISC	AFNE	سوال
۰/۷۳		۱- در هنگام بحث و گفتگو در مدرسه با معلم و سایر همکلاسی‌ها، در بیان نظراتم راحت هستم.
	۰/۵۷	۲- نگران شایعات درباره خودم هستم.
۰/۶۹		۳- در نزدیک شدن به یک فرد ناآشنا در یک مهمانی، احساس راحتی می‌کنم.
	۰/۴۵	۴- نگران این هستم که یک فرد ناآشنا، در اولین برخورد چه ارزیابی از من خواهد داشت.
	۰/۶۹	۵- نگران این هستم که همسالان مرا دوست نداشته باشند.
۰/۳۵		۶- در گفتگو با یک فرد ناآشنا، من کمتر از او صحبت می‌کنم.
	۰/۵۳	۷- درباره انجام تکلیف جدید در حضور همسالان خود، نگران هستم.
	۰/۵۳	۸- پس از انجام کاری، نگران موفقیت آن هستم.
۰/۷۲		۹- در بحث‌های کلاسی، بیشتر از همکلاسی‌هایم صحبت می‌کنم.
	۰/۷۵	۱۰- نگران این هستم که توسط همسالانم پذیرفته نشوم.
۰/۶۴		۱۱- می‌توانم برای صحبت با هر یک از همکلاسی‌هایم، موضوع مشترکی بیابم.
	۰/۷۶	۱۲- نگران صحبت کردن همسالانم در مورد خودم هستم.
۰/۵۴		۱۳- دوست دارم در میان گروهی از افراد، مرکز توجه باشم.
	۰/۵۴	۱۴- احساس می‌کنم که همسالانم، ظاهر و رفتار مرا ارزیابی می‌کنند.
	۰/۶۱	۱۵- در حین انجام کاری، نگران این هستم که موجب کسل شدن مخاطبان شوم.
	۰/۵۲	۱۶- نگران این هستم که به حریم شخصی همسالان آشنا، وارد شوم.
۰/۷۹		۱۷- در برخوردهایم با غیر همجنس، راحت هستم.
	۰/۵۴	۱۸- سعی می‌کنم در مقابل یک همسال ناآشنا، خودم را بهتر از آنچه که واقعا هستم نشان دهم.
۰/۵۳		۱۹- در برخورد و ایجاد ارتباط با همسالان ناآشنا، دچار مشکل هستم.
۰/۷۵		۲۰- می‌توانم نظر خود را به یک همسال ناآشنا، بیان کنم.
	۰/۶۵	۲۱- نگرانم که کارم ناموفق باشد.
۰/۵۳		۲۲- در گروه همسالان آشنا، احساس راحتی می‌کنم.
۰/۳۲		۲۳- در گروه همسالان ناآشنا، ترجیح می‌دهم شنونده باشم تا گوینده.
۰/۳۶		۲۴- در مهمانی‌ها، احساس راحتی نمی‌کنم.
	۰/۶۸	۲۵- نگران نظرات انتقادی هستم که ممکن است پس از انجام کارم در مقابل دیگران، ارائه شود.
	۰/۸۲	۲۶- نگران عدم موفقیت‌هایی هستم که می‌تواند باعث اذیت و مسخره کردن از سوی همسالانم شود.
	۰/۹۳	۲۷- نگران این هستم که همسالانم فکر کنند من بی‌کفایت هستم.
۰/۷۷		۲۸- حتی با کسانی که با من بسیار تفاوت دارند، راحت هستم.

ویژگی‌های روان سنجی QIDA

همسانی درونی: در پژوهش حاضر، ضرایب آلفا برای زیر مقیاس‌های بیم و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در تماس اجتماعی و نمره کلی اضطراب اجتماعی بین ۰/۸۴ تا ۰/۶۸ بدست آمد که نشان‌دهنده سطوح بالای همسانی درونی SASA است.

اعتبار از طریق آزمون- بازآزمون: یک زیرنمونه از دانش‌آموزان شامل ۱۲۰ نفر SASA را در دو مقطع با فاصله زمانی ۲ هفته پاسخ دادند. ضرایب همبستگی حاصل از آزمون- بازآزمون برای زیرمقیاس‌های بیم و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در تماس اجتماعی و نمره کلی SASA به ترتیب برابر با ۰/۷۷، ۰/۷۱، ۰/۶۰ بدست آمد که قابل قبول است.

چندبعدی بودن SASA (روابط متقابل زیرمقیاس‌ها): همبستگی بین زیرمقیاس بیم و ترس از ارزیابی منفی با زیرمقیاس تنش و بازداری در برخورد اجتماعی و نمره کلی SASA به ترتیب برابر با ۰/۴۴ و ۰/۸۷ و همبستگی بین

زیرمقیاس تنش و بازداری در برخورد اجتماعی با نمره کلی SASA برابر با ۰/۸۳ بدست آمد ($P < ۰/۰۱$).

روایی همگرا: در SASA این پژوهش، به منظور بررسی روایی همگرایی SASA، همبستگی بین نمره کلی نوجوانان در مقیاس ترس از ارزیابی منفی با نمره کلی SASA و زیرمقیاس‌های درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخوردهای اجتماعی به ترتیب برابر با ۰/۱۲، ۰/۱۴ و ۰/۱۱ بدست آمد ($P < ۰/۰۵$). بدون تردید، همسو با نتایج پژوهش شگری و همکاران [۱۷]، سوالات منفی تشکیل‌دهنده عامل نمره‌گذاری شده معکوس در مقیاس ترس از ارزیابی منفی، در پیش‌بینی مقادیر پایین ضرایب همبستگی بین نمره کلی SASA و زیرمقیاس‌های بیم و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخوردهای اجتماعی با نمره کلی نوجوانان در مقیاس ترس از ارزیابی منفی اثرگذار بوده است. همچنین، همبستگی بین زیرمقیاس‌ها و نمره کلی SASA با زیرمقیاس‌ها و نمره کلی QIDA، LSSP و رگه‌های شخصیتی برون‌گردی و روان‌آزرده‌گرایی محاسبه شد (جدول ۳).

برون‌گردی با نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA و همبستگی مثبت بین رگه شخصیتی روان‌آزرده‌گرایی با نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA نشان می‌دهد که از روایی همگرا برخوردار است.

همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA با زیرمقیاس‌ها و نمره کلی QIDA، همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA با زیرمقیاس‌ها و نمره کلی LSSP و همبستگی منفی رگه شخصیتی

جدول ۲ شاخص‌های برازش الگوهای تک و دو عاملی SASA

الگو	$/df\chi^2$	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
الگوی تک عاملی	۳/۵۱	۰/۸۵	۰/۸۱	۰/۷۷	۰/۱۲
الگوی دو عاملی	۱/۹۲	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۱	۰/۰۵۹

جدول ۳. ماتریس همبستگی زیرمقیاس‌ها و نمره کلی SASA با زیرمقیاس‌ها و نمره کلی QIDA، LSSP، برون‌گردی و روان‌آزرده‌گرایی

	Total SASA	TISC	AFNE
جرأت‌ورزی	**۰/۳۵	**۰/۲۷	**۰/۳۰
روابط با غیرهمجنس	**۰/۲۳	**۰/۲۷	*۰/۱۱
صحبت کردن در جمع	**۰/۳۱	**۰/۲۷	**۰/۲۷
روابط خانوادگی	**۰/۱۷	**۰/۱۸	*۰/۱۲
دوستی نزدیک	*۰/۱۰	*۰/۱۳	*۰/۱۰
نمره کلی QIDA	**۰/۳۸	**۰/۳۵	**۰/۲۸
اضطراب اجتماعی	**۰/۴۵	**۰/۴۴	**۰/۲۹
تضاد والدینی	**۰/۱۴	*۰/۱۰	**۰/۱۴
جرأت‌ورزی	**۰/۳۱	**۰/۳۰	**۰/۲۱
دوستیابی	**۰/۲۷	**۰/۳۲	**۰/۱۵
نمره کلی LSSP	**۰/۴۵	**۰/۴۲	**۰/۳۱
برون‌گردی	**۰/۳۰	**۰/۴۲	*-۰/۱۰
روان‌آزرده‌گرایی	**۰/۱۹	**۰/۱۵	**۰/۲۳

** P<۰/۰۱

* P<۰/۰۵

و نمره کلی LSSP و همبستگی منفی رگه شخصیتی برون‌گردی با نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA و همبستگی مثبت بین رگه شخصیتی روان‌آزرده‌گرایی با نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA حمایت تجربی لازم را برای روایی همگرای QIDA فراهم کرد.

نتایج پژوهش حاضر همسو با یافته‌های مطالعات پاکک و ویدمار [۱۳]، پاکک [۳] و پاکک و ویدس [۴] با تکرار ساختار دو عاملی، حمایت لازم را از ماهیت دوبعدی سازه اضطراب اجتماعی در نوجوانان فراهم آورد. علاوه بر این، در پژوهش حاضر، نتایج مربوط به همبستگی در حد متوسط زیرمقیاس‌های SASA نشان می‌دهد که رفتارهای اجتماعی و هیجانات مرتبط با آنها همپراکنش دارند. برای مثال، تجربه دشواری بین‌فردی درباره گفتگو با دیگران در موقعیتهای اجتماعی مختلف برای یک نوجوان متفاوت خواهد بود. به عبارت دیگر، برای یک نوجوان، تجربه دشواری بین‌فردی هنگام گفتگو با انگاره‌های قدرت و دوستان همکلاسی متفاوت خواهد بود. بنابراین، اگرچه همپوشی شایان توجه‌ای در سبک بین‌فردی یک نوجوان در خلال

بحث

پژوهش حاضر با هدف بررسی ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس اضطراب اجتماعی در نوجوانان ایرانی انجام شد. نتایج تحلیل مولفه‌های اصلی با استفاده از چرخش ابلیمین نشان داد که مقیاس از دو زیرمقیاس درک و ترس از ارزیابی منفی و تنش و بازداری در برخورد اجتماعی تشکیل شده است. شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تاییدی، وجود عوامل دوگانه را تایید کرد. نتایج مقایسه الگوهای تک عاملی و دو عاملی مشخص کرد که الگوی دو عاملی نسبت به الگوی دیگر، برازش بیشتری با داده‌ها نشان می‌دهد. همچنین، نتایج نشان داد که ضرایب آلفای کرونباخ و ضرایب بازآزمایی با فاصله (دو هفته) برای زیرمقیاس‌ها و نمره کلی SASA قابل قبول بدست آمد.

همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA با نمره کلی نسخه کوتاه ترس از ارزیابی منفی، همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA با زیرمقیاس‌ها و نمره کلی QIDA، همبستگی مثبت و معنادار بین نمره کلی و زیرمقیاس‌های SASA با زیرمقیاس‌ها

بی‌شک در مطالعات بعدی، ضرورت بررسی روایی همزمان و افتراقی SASA بیش از پیش احساس می‌شود. قدر مسلم در راستای بررسی روایی افتراقی SASA، بر استفاده از مقیاس‌های ارزیابی‌کننده کارکرد نوجوانان در موقعیت‌های غیراجتماعی مثل کفایت ورزشی و سلوک رفتاری تاکید می‌شود. از حیث بالینی، اطلاع از اینکه آیا SASA در مطالعه برخی از اختلالات اضطرابی از قبیل فوبیای اجتماعی - که صورت مفرط اضطراب اجتماعی است - مفید است یا خیر، مهم به نظر می‌رسد.

در پایان، اهمیت مطالعه مفهوم اضطراب اجتماعی با تاکید بر برخی از تولیحات آموزشی آن دنبال می‌شود. متخصصان مدرسه ضمن اطلاع از دشواری‌هایی که دانش‌آموزان با اضطراب اجتماعی بالا در موقعیت‌های پیشرفت تجربه می‌کنند، لزوم مطالعه دقیق و موشکافانه این مفهوم را مورد تاکید قرار می‌دهند. ادبیات پژوهش تاکید می‌کند که تجربه آرمیدگی و اعتماد به خود بالا در دانش‌آموزان با اضطراب اجتماعی بالا مستلزم استفاده از راهبردهایی نظیر آمادگی روانی دانش‌آموزان برای مواجهه با موقعیت‌های اجتماعی ارزیابی شونده (مثل آزمون شفاهی و صحبت در مقابل همکلاسی‌ها)، آموزش مهارت‌های عملکرد و ایجاد بافت غیرتهدید کننده در کلاس درس به وسیله معلم می‌باشد [۲۴].

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر در قلمرو مطالعات موجود درباره اضطراب اجتماعی در نوجوانان «مکمل» و «بسط‌دهنده» تلقی می‌شود. در پژوهش حاضر، همسو با مطالعات قبلی، به منظور تحلیل ساختار عاملی مقیاس روش‌های آماری مقتضی از قبیل تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تاییدی و به منظور بررسی اعتبار SASA از روش‌های همسانی درونی و آزمون بازآزمون استفاده شد. یافته‌های پژوهش حاضر شواهدی تجربی تازه‌ای درباره روایی عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی SASA فراهم آورد. علیرغم نیاز به مطالعات بیشتر، امید است که SASA برای محققانی که نسبت به مطالعه نقش اضطراب اجتماعی در نوجوانان ایرانی علاقه‌مند هستند، ابزاری مفید باشد.

منابع

- 1- Cheek JM, Melchior LA. Shyness, self-esteem, and self-consciousness. In: H. Leitenberg (ed.), Handbook of social and evaluation anxiety. Plenum Press, New York; 1990.
- 2- Tillfors M, El-Khoury B, Stein MB, Trost K. Relationships between social anxiety, depressive symptoms, and antisocial behaviors: Evidence from a prospective study of adolescent boys. J Anxiety Dis. 2009;23:718-24.
- 3- Puklek M. Development of the two forms of social anxiety in adolescence. Horizons Psychol. 2004;13:27-40.
- 4- Puklek M, Videc M. Psychometric properties of the

بافت‌های مختلف وجود دارد، رشد الگوهای متمایز روابط بین‌فردی در بافت‌های مختلف، به روانشناسان بالینی این امکان را می‌دهد که سطوح کلی سازگاری اجتماعی نوجوان را تعیین کنند.

یافته‌های پژوهش حاضر باید در بافت محدودیت‌های آن تفسیر شود. لازم به ذکر است که برخی از محدودیت‌های پژوهش حاضر تعمیم‌پذیری نتایج آن را با محدودیت مواجه می‌کند. اول، نتایج مطالعه حاضر همچون بسیاری از مطالعات دیگر به دلیل استفاده از ابزارهای خودگزارشی به جای مطالعه رفتار واقعی ممکن است مشارکت‌کنندگان را به استفاده از شیوه‌های مبتنی بر کسب تایید اجتماعی و اجتناب از بدنامی مربوط به عدم کفایت فردی ترغیب کند. به عبارت دیگر، به منظور تایید مقیاس‌های خودگزارشی از مشاهده رفتاری و دیگر شاخص‌های بالینی استفاده نشد. دوم به نظر می‌رسد که فاصله زمانی دو هفته برای بررسی اعتبار SASA از طریق بازآزمایی، زمان بسیار کوتاهی است. سوم نتایج ممکن است به نوجوانان با قومیت‌ها و زمینه‌های اجتماعی مختلف یا نوجوانان در موقعیت‌های بالینی قابل تعمیم نباشد. چهارم حساسیت SASA به توانایی آن در تشخیص بهبود حاصل شده در کارکرد اجتماعی نوجوانان پس از بهره‌گیری از مداخلات آموزشی و کلینیکی بستگی دارد. پنجم با وجود اینکه مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر شامل نوجوانان دختر و پسر و گروه‌های سنی مختلف بودند، اما مطالعه ساختار عاملی SASA در گروه‌های جنسی و به دنبال آن مقایسه معناداری و یا عدم معناداری تفاوت بین شاخص‌های نیکویی برآزش در دو جنس از نظر محققان دور ماند. با وجود محدودیت‌های فوق، نتایج پژوهش حاضر از ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی SASA در یک نمونه ایرانی حمایت لازم را به عمل آورد.

در نهایت، با توجه به آنکه یکی از شاخص‌های مطرح در ارزیابی مفاهیم و سازه‌ها، قابلیت کاربردپذیری آنها می‌باشد، نتایج پژوهش حاضر از طریق تکرار نتایج مطالعات پیشین، حمایت بیشتری درباره کاربردپذیری بین‌المللی SASA به منظور انجام مطالعاتی با محوریت مفهوم اضطراب اجتماعی در نوجوانان فراهم می‌آورد. علاوه بر این، می‌توان اشاره کرد که پژوهش حاضر همانند بسیاری از پژوهش‌های دیگر، گامی در جهت تحکیم و تقویت مواضع روانشناسی فرهنگی و بین‌فرهنگی و پیشبرد اهداف آن محسوب می‌گردد. براین اساس ضرورت انجام مطالعاتی با تاکید بر نقش پایه‌های فرهنگی روانشناسی و بالعکس پایه‌های روانشناختی فرهنگ بیش از پیش احساس می‌گردد. در این پژوهش، محققان سعی دارند با مطالعه اضطراب اجتماعی در نوجوانان ایرانی، نقش با اهمیت پایه‌های فرهنگی در شکل‌گیری مفاهیم مختلف روانشناسی از جمله اضطراب اجتماعی را مطالعه و بررسی نمایند.

- Spanish-speaking sample. *J Psychopathol Behav Assess.* 2001;23:51-9.
- 15- Zhou X, Xu Q, Ingles CJ, Hidalgo MD, La Greca AM. Reliability and validity of the Chinese version of the social anxiety scale for adolescents. *Child Psychiat Hum Dev.* 2008;39(2):185-200.
- 16- Leary RM. A brief version of the fear of negative evaluation scale. *Pers Soc Psychol Bull.* 1983;9:371-5.
- 17- Shokri O, Geravand F, Naghsh Z, Tarkhan R, Paezi, M. The psychometric properties of the brief fear of negative evaluation scale. *Iran J Psychat Clin Psychol.* 2008;14(3):316-25.
- 18- Inglés CJ, Hidalgo MD, Méndez FX. Interpersonal difficulties in adolescence: A new self-report measure. *Eur J Psychol Assess.* 2005;21:11-22.
- 19- Zhou X, Ingles CJ, Li Y. Psychometric properties of the Chinese translation of the questionnaire about interpersonal difficulties for adolescents (QIDA). Proceeding of the annual meeting of American Psychological Association. August 10-13, New Orleans, U.S; 2006.
- 20- Inglés CJ, Méndez FX, Hidalgo MD, Spence SH. The list of social situation problems: Reliability and validity in an adolescent Spanish-speaking sample. *J Psychopath Behav Assess.* 2003;25: 65-74.
- 21- John OP, Donahue EM, Kentle RL. The big five inventory—version 4a and 54. Berkeley, CA: University of California; 1991.
- 22- John OP, Srivastava S. The big five taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives. Pervin, LA. John, OP. (Ed.), *Handbook of personality theory and research.* The Guilford Press; 1999.
- 23- Rammstedt B, John OP. Measuring personality in one minute or less: A 10-item short version of the big five inventory in English and German. *J Res Pers.* 2007;41:203-12.
- 24- Puklek M. Social anxiety and cognitive interference in students' public performance. In: R. Roth in S. Neil (eds.), *a matter of life: Psychological theory, research and practice.* Pabst Science Publisher, Lengerich; 2001.
- social anxiety scale for adolescents (SASA) and its relation to positive imaginary audience and academic performance in Slovene adolescents. *Studia Psychol.* 2008;50(1):49-6.
- 5- King RA, Noshpitz, JD. *Pathways of growth: Essentials of child psychiatry.* New York, John Wiley and Sons; 1991.
- 6- Silverman WK, La Greca AM, Wasserstein S. What do children worry about? Worries and their relation to anxiety. *Child Dev.* 1995;66:671-86.
- 7- Essau CA, Conradt J, Petermann F. Frequency and comorbidity of social phobia and social fears in adolescents. *Behav Res Ther.* 1999;37:831-43.
- 8- Inderbitzen-Nolan HM, Walters KS. Social Anxiety scale for adolescents: Normative data and further evidence of construct validity. *J Clin Child Psychol.* 2000;29:360-71.
- 9- La Greca AM, Lopez N. Social anxiety among adolescents: Linkages with peer relations and friendships. *J Abnormal Child Psychol.* 1998;26:83-94.
- 10- Mallet P, Rodriguez-Tome G. Social anxiety with peers in 9 to 14 years olds. Developmental process and relations with self-consciousness and perceived peer acceptance. *Eur J Psychol Educ.* 1999;14:387-402.
- 11- Puklek M. Sociocognitive aspects of social anxiety and it's developmental trend in adolescence [Dissertation]. University of Ljubljana; 1997.
- 12- La Greca AM, Stone WL. Social anxiety scale for children—revised: Factor structure and concurrent validity. *J Clin Child Psychol.* 1993;17:84-91.
- 13- Puklek M, Vidmar G. Social anxiety in Slovene adolescence: Psychometric properties of a new measure, age differences and relations with self-consciousness and perceived incompetence. *Eur Rev Appl Psychol.* 2000;50:249-58.
- 14- García-López LJ, Olivares J, Hidalgo MD, Beidel DC, Turner S. Psychometric properties of the social phobia and anxiety inventory, the social anxiety scale for adolescents, the fear of negative evaluation scale and the social avoidance and distress scale in an adolescent